

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE ŠAROVCE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2016 - 2025

Názov:	Komunitný plán obce Šarovce 2016 - 2025
Územné vymedzenie :	Nitriansky kraj, okres Levice, obec Šarovce – ŠÚJ
Územný plán obce schválený:	<i>áno</i>
PRO schválený:	<i>áno</i>
Dátum platnosti:	<i>2016 - 2025</i>
Verzia	<i>1.0.</i>
Publikovaný verejne:	

Obsah

Úvod.....	3
1. Základné vymedzenie.....	4
1.1 Komunitné plánovanie – vymedzenie pojmov	4
1.2 Právne normy poskytovania sociálnych služieb.....	6
1.3 Kompetencie a úlohy obce v oblasti sociálnych služieb	7
2. Analýza vnútorného prostredia obce	9
2.1 Demografia.....	9
2.2 Národnosť.....	10
3 Analýza stavu poskytovaných služieb.....	10
3.1 Sociálna infraštruktúra.....	10
3.2 SWOT analýza	11
3.3 Identifikácie kritických oblastí rozvoja	12
4. Ciele a priority.....	13
4.1 Cieľové skupiny	13
Seniori	14
Občania so zdravotným znevýhodnením a postihnutím.....	14
Občania sociálne vylúčení.....	14
4.2 Globálny cieľ, opatrenia, aktivity.....	15
5. Realizačná časť.....	16
5.1 Realizácia opatrení Komunitného plánu a systém monitorovania a vyhodnotenia	16
5.2 Personálne zabezpečenie realizácie	17
5.3 Financovanie	18
Záver.....	20

Úvod

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorou sa na úrovni krajov, miest a obcí plánujú sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadania optimálnych riešení v oblasti sociálnych služieb. Hlavným cieľom komunitného plánovania je posilniť sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce, predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených skupín alebo jednotlivcov a opätovné zaradenie do života tých, ktorí stoja na jej okraji a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Šarovce je na jednej strane analýza existujúceho stavu sociálnych služieb v obci a na strane druhej načrtáva predstavu o budúcom smerovaní rozvoja obce v oblasti sociálnych služieb. Smeruje k predchádzaniu sociálno-patologických javov a sociálneho vylúčenia cieľových skupín, preventívnymi aktivitami zameranými na podporu poradenstva, medzigeneračnej solidarity, aktívneho starnutia, podporu komunitného dobrovoľníctva a vytvárania podmienok pre kultúrne a voľnočasové aktivity.

1. Základné vymedzenie

1.1 Komunitné plánovanie – vymedzenie pojmov

V zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je sociálna služba definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sú integrálnou súčasťou verejných služieb a z hľadiska eliminácie sociálnej exklúzie zohrávajú dvojakú úlohu. Na jednej strane predstavujú zdroj pracovných miest a na druhej strane umožňujú pomoc a podporu občanom odkázaným na jednotlivé formy sociálnej pomoci.

Komunita - v sociálnej práci pod pojmom komunita označuje:

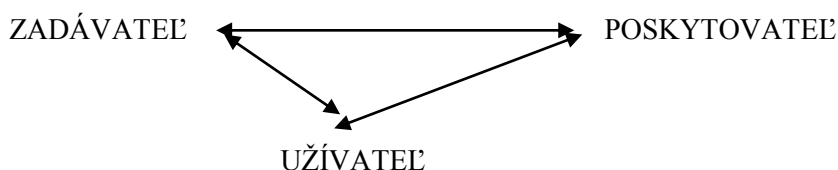
- neorganizované zoskupenie ľudí, ktorí potrebujú pomoc,
- organizovaná záujmová asociácia, ktorá vyslovuje svoje záujmy a pracuje na nich,
- sociálny priestor, kde sa vytvárajú vzťahy medzi poskytovateľmi služieb a znevýhodnenými, ktorí sú ale schopní určovať svoje požiadavky a pomáhať pri ich realizácii.

Komunitné plánovanie - je osvedčený a vyskúšaný nástroj pre zaistenie miestnej a typovej dostupnosti služieb pre miestnych obyvateľov, ktorý navyše zaručuje rozvoj SS obce tak, ako to bude potrebné pre získanie financií v tak, ako to bude potrebné pre získanie financií v budúcich rokoch od kraja aj fondov EU.

- Charakteristickým znakom je dôraz kladený na:
  - zapojenie všetkých, ktorých sa daná oblasť týka
  - dialóg a vyjednávanie
  - dosiahnutie konsenzu, tj. výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Triáda:

Tieto strany s príspevom verejnosti a odborníkov spoločne vyjednávajú a spolupracujú na riešení služieb komunity. Čím viac sa zapojí Z/P/U, tým viac budú služby zodpovedať našim potrebám.

Každý, kto sa do KPSS zapojí, je prínosom:

U prinášajú znalosť potrieb, SS

P prinášajú odbornosť a znalosti

Z prinášajú zdroje (finančné, materiálne, ľudské)

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Komunitná práca –proces pomáhajúci ľuďom, aby spoločnou aktivitou vyriešili problém miestnej komunity, prípadne zlepšili podmienky svojho života v komunite. Tento proces obvykle vyžaduje účasť profesionálnych sociálnych pracovníkov

Komunitný rozvoj patrí taktiež k aktivitám sociálnej práce v sociálnych službách vedenej komunitne. Je výsledkom realizovania konkrétnych reálnych zmien v živote komunity, ktoré sa podarili uskutočniť. Zároveň sa však môže stať aj obsahom strategického plánovania, najmä v rodine dlhodobějších zámerov a cieľov pre daný územný celok.

Cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb

- Vytvorenie strategického dokumentu, ktorý výrazne uľahčí možnosti získavania prostriedkov z možnosti získavania prostriedkov z vonkajších zdrojov pre SS vonkajších zdrojov pre SS v obci
- Proces a jeho výsledky pomôžu zúčastneným vyrovnať sa s novými právnymi predpismi (napr. zákon o sociálnych službách)
- Prostriedok pre optimalizáciu výdajov v oblasti SS
- Možnosť pre získanie takých foriem a druhov SS, ktoré občania naozaj potrebujú, ktoré chýbajú.
- Zlepšenie informovanosti občanov a vzájomného pochopenia všetkých zúčastnených (aj transparentnosti činnosti obce).
- Zapojením užívateľov sociálnych služieb a verejnosti možno dosiahnuť udržateľnosť výsledkov práce.

1.2 Právne normy poskytovania sociálnych služieb

Základný právny rámec v oblasti sociálnych služieb tvorí zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách ukladá obciam povinnosť vypracovávať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. Právny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 599/2003 Z. z. o hmotnej núdzi,
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

1.3 Kompetencie a úlohy obce v oblasti sociálnych služieb

Pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb je podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) nasledovná:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
  1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
  1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
  2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  3. opatrovateľskej služby,
  4. prepravnej služby,
  5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu:
  1. o poskytovaní sociálnej služby,
  2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,

- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona a ďalšie úlohy podľa § 80,
- k) vedie evidenciu:
  - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti FO na pomoc inej FO,
  - 2. rozhodnutí,
  - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
  - 4. vyhľadáva FO, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
  - 5. poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
  - 6. uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
  - 7. môže poveriť PO, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku,
  - 8. môže poskytovať finančný príspevok na základe písomnej zmluvy vypracovanej podľa Občianskeho zákonníka.

2. Analýza vnútorného prostredia obce

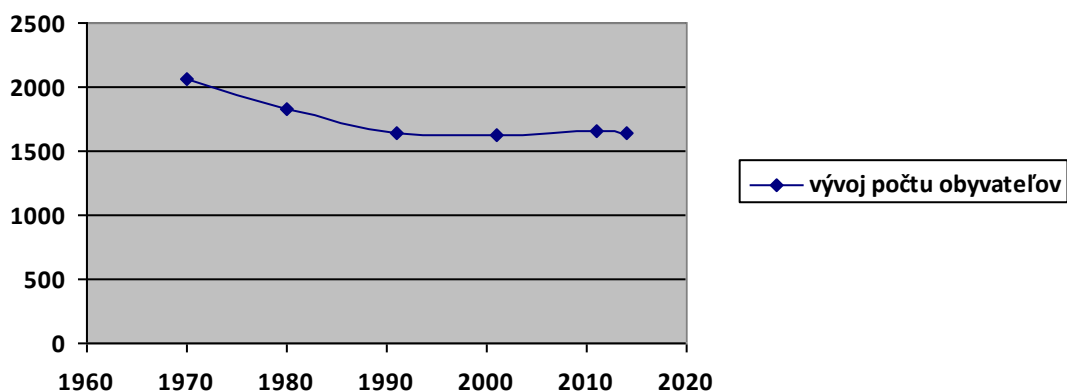
Základné údaje	
Kraj:	Nitriansky kraj
Okres:	Levice
Región:	Tekov
Poloha:	<u>48°06'00"S 18°39'00"V</u>
Nadmorská výška:	146 mnm
Rozloha:	2 538 ha
Počet obyvateľov:	1638
Hustota obyvateľstva:	64,54 obyvateľov / km ²
Nacionále	
PŠČ	935 52
ŠÚJ	502 804
EČV	LV
Tel. predvoľba	+421-36

2.1 Demografia

V súčasnosti žije v obci 1 638 obyvateľov, pričom počet obyvateľov na km² je 64,5. Hustota obyvateľstva v Nitrianskom kraji je 112 obyvateľov na km² a v okrese Levice je 77 obyvateľov na km².

Vývoj počtu obyvateľov		
Rok	Počet obyvateľov	Rozdiel
1970	2057	
1980	1834	[rozdiel 1980-1970: -223]
1991	1639	[rozdiel 1991-1980: -195]
2001	1621	[rozdiel 2001-1991: -18]
2011	1654	[rozdiel 2011-2001: -33]
2014	1638	[rozdiel 2014-2011: -16]

Zdroj: www.sodbtn.sk

Z uvedeného vidieť že za posledných 40 rokov prišlo k zníženiu počtu obyvateľov, čo bolo spôsobené najmä odlivom mladých ľudí z dediny do miest. Od roku 1991 vidíme určitú stabilizáciu počtu obyvateľov. Základným indikátorom vývinu obce v budúcnosti však je veková štruktúra obyvateľstva.

Veková štruktúra	2001		2011	
Vek	Počet	%	Počet	%
0 - 5	101	6,2	108	6,5
6 - 14	185	11,4	168	10,2
Produktívny	1006	62,1	1177	71,2
Poproduktívny	328	20,2	201	12,2
Priemerný vek	37,1		38,6	

Zdroj: štatistický úrad SR

2.2 Národnosť

Národnosť	2001	2011
Slovenská	616	796
Maďarská	746	752
Rómska	212	28
Rusínska	0	0
Česká	12	8
Nemecká	0	0
Iná	2	6
Nezistená	33	64
Spolu	1621	1654

Zdroj: štatistický úrad SR

Z porovnania výsledkov vidíme najmä výrazný pokles obyvateľov rómskej národnosti, čo však nie je spôsobené odlivom Rómov z obce Šarovce, ale tým, že sa hlásia k inej ako rómskej národnosti.

Atlas rómskych komunít z roku 2013 udáva že z celkového počtu obyvateľov 1622 až 45,7% je rómskej populácie.

Zdroj: www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/atlas_2013_priloha.pdf

3 Analýza stavu poskytovaných služieb

3.1 Sociálna infraštruktúra

V súčasnosti občania Šaroviec majú k dispozícii nasledovné služby:

- Opatrovateľská služba v domácnosti – 1 opatrovateľka sa stará o 4 klientov
- Nízkoprahové denné centrum, ktoré vzniklo rekonštrukciou budovy bývalého rómskeho klubu, čím sa vytvorili podmienky a priestor pre činnosť komunitnej sociálnej práce, ktorú v obci vykonáva jeden manželský pár.
- Terénna sociálna práca, ktorá je vykonávaná v zmysle Operačného programu: Ľudské zdroje, cez Implementačnú agentúru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá realizuje

národný projekt Terénna sociálna práca v obciach I. Túto činnosť vykonáva jeden terénny sociálny pracovník a jedna terénna pracovníčka v priestoroch Nízkoprahového denného centra.

Okrem týchto služieb sú v obci občanom k dispozícii:

- ordináciu všeobecného praktického lekára pre dospelých, je k dispozícii občanom počas všetkých pracovných dní
- stomatologická ambulancia, poskytuje svoje služby všetky pracovné dni týždňa.

Operačný program: Ľudské zdroje:

v rámci uvedeného operačného programu sa obec zapojila do Národného projektu: podpora vybraných služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni. Cieľom je zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce. Konkurz bol vyhlásený na obsadenie jedného zamestnanca odborného garanta NDC (nie je obsadená), jedného zamestnanca odborného pracovníka a jedného zamestnanca pracovníka NDC – tieto pracovné pozície boli úspešne obsadené. Národný projekt bude schválený po úspešnom obsadení miesta odborného garanta NDC

3.2 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• záujem predstaviteľov obce o rozvoj soc. oblasti a riešenia problémov cieľových skupín ohrozených soc. vylúčením, • dobrá geografická poloha obce a dostupnosť základných soc. služieb v okolí obce, • poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti, • rozvoz obedov • fungujúce nízkoprahové denné centrum • fungujúca terénna sociálna práca	• nedostatok vlastných finančných zdrojov na rozvoj služieb, • neexistujúca prepravná služba, • nedostatok pracovných miest a pracovných príležitostí, • nedostatočné sociálne kontakty osamelých žijúcich seniorov, slabá integrácia, • nízka miera dobrovoľnosti v obci, • nedostatočná spolupráca rodín s inštitúciami, • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v sociálnej sfére,

• v obci dostupná zdravotná starostlivosť • existujúce priestory školy a ich vybavenie na využívanie voľného času detí, • využitie dotačných schém zamerané na kultúrno-spoločenské aktivity, • získanie mimorozpočtových zdrojov (štrukturálne fondy EU),	• nezamestnanosť, • nedostatočné vzdelanie, • rómska komunita v obci

Príležitosti	Ohrozenia
• zavedenie prepravnej služby • rozvinúť a využiť dobrovoľníctvo v obci s cieľom zvyšovať kvalitu života v komunite, • snaha o skvalitnenie a rozšírenie ponuky služieb pre občanov obce, • snaha o zvýšenie informovanosti a propagácie poskytovateľov sociálnych a komunitných služieb a ich činnosti na území obce, • efektívnejšie využívanie pracovníkov formou aktivačných prác, • sociálne poradenstvo – forma kancelárie prvého kontaktu. • zvýšenie bezpečnosti obce - kamerový systém	• zvyšujúca sa nezamestnanosť, a s tým spojený znižujúci sa príjem obyvateľstva, • nárast miery obyvateľov odkázaných na sociálne služby, • neriešenie rómskej otázky zo strany štátu, • systém sociálnych dávok, • nedostupnosť dotačných systémov na riešenie rómskej problematiky • migrácia mladej generácie, • zvyšovanie segregácie a chudoby, • nárast sociálno-patologických javov v komunite, • nezáujem prijímateľov, ich rezignácia a ľahostajnosť riešiť vlastnú nepriaznivú situáciu.

3.3 Identifikácie kritických oblastí rozvoja

Zo SWOT analýzy možno identifikovať niekoľko základných kritických oblastí, respektíve bariér obce, ktoré môžeme zhrnúť do základných skupín, a to:

- nedostatočne rozvinutá sieť sociálnych služieb

- nedoriešená rómska problematika
- sociálna exklúzia rizikových skupín obyvateľstva

Nedostatočné rozvinutie sociálnych služieb v obci je spôsobené:

- nedostatkom vlastných finančných zdrojov obce na rozvoj sociálnych služieb
- nedostatočným finančným ohodnotením pracovníkov v sociálnych službách
- nedostatkom pracovníkov s príslušným vzdelaním pre sociálne služby priamo z radov občanov

Nedoriešená rómska problematika

- neriešenie rómskej problematiky zo strany štátu
- existujúci systém sociálnych dávok
- nedostupnosť dotačných systémov na riešenie rómskej problematiky

Sociálna exklúzia rizikových skupín obyvateľstva

- nedostatočná spolupráca rodín s inštitúciami
- nízka miera dobrovoľnosti v obci
- nezáujem prijímateľov, ich rezignácia a ľahostajnosť riešiť vlastnú nepriaznivú situáciu
- nedostatočné sociálne kontakty osamelo žijúcich seniorov,

4. Ciele a priority

4.1 Cieľové skupiny

Rodina, deti, mládež

Rodina je najdôležitejšou sociálnou skupinou, je ekonomickou a sociálnou bunkou spoločnosti. Formuje charakter človeka, umožňuje osvojovanie si hodnôt ako najcennejšieho potenciálu človeka. Funkčná rodina dokáže svojim členom zabezpečiť základné potreby a všestranný vývin. Základné rysy zdravej rodiny sú: vysoký stupeň súdržnosti a spolupráce v rodine, pozitívne emočné vzťahy, otvorená komunikácia, vzájomný rešpekt všetkých členov, premenlivá deľba rol, dynamika vzťahov, schopnosť rodiny prekonávať záťažové a konfliktné situácie, opora rodiny v širšom sociálnom zázemí. Ak rodina nie je schopná riešiť svoje problémy sama, vlastnými silami, je potrebná pomoc iných. Je preto veľmi dôležité, aby v prípade potreby, keď sa rodina ocitne v problémovej situácii, existoval mechanizmus s dostatočným množstvom efektívnych, účinných prostriedkov pomoci. Práve tu sa začína priestor pre

komunitné a sociálne služby. Cieľová skupina Rodina, deti a mládež zahŕňa: neúplnú rodinu, rozvrátenú rodinu, rodinu postihnutú sociálno-patologickými javmi, náhradnú rodinu, rodinu s nízkou sociálnou, kultúrnou úrovňou.

V obci Šarovce registrujeme 11 potencionalnych rodín spĺňajúcich atribúty tejto cieľovej skupiny.

Seniori

Seniori predstavujú časť populácie s diferencovanými potrebami a záujmami. Sú to jednak potreby a záujmy v sociálno-ekonomickej sfére, akými sú sociálne poistenie a zabezpečenie, dôchodkové zabezpečenie, služby a dávky sociálnej starostlivosti, zdravotníctvo, bývanie, kultúra, zamestnanosť, ekonomika. No v neposlednom rade sú to i záujmy v oblasti psychologicko-spoločenskej sféry, akými sú účasť na riadení spoločnosti, duchovný život, bezpečnosť, voľnočasové aktivity. Veľká skupina seniorov je vytláčaná na okraj spoločenského diania. Starší človek má pritom právo na život v bezpečí a vo vážnosti, má právo na rozvoj svojej osobnosti, poskytnutie pomoci vychádzajúcej z jeho potrieb a zdravotného stavu.

V obci Šarovce žije 10 seniorov, potencionalnych užívateľov sociálnych služieb určených pre túto cieľovú skupinu.

Občania so zdravotným znevýhodnením a postihnutím

Osoby so zdravotným postihnutím sú občania s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu sa do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. Medzi osoby so zdravotným obmedzením zaraďujeme občanov postihnutých civilizačnými ochoreniami. Pojmom civilizačné choroby označujeme také ochorenia, ktoré sa v ľudskej populácii veľmi rozšírili a stávajú sa častou príčinou úmrtí. Globálnym problémom sa stávajú nielen preto, že sa často vyskytujú, ale aj z hľadísk, ktoré ich spôsobujú. Medzi civilizačné choroby zaraďujeme obezitu, cukrovku, vysoký krvný tlak, artériosklerózu, srdcový infarkt, rakovinu, drogové závislosti a iné. Na základe týchto charakteristík môžeme povedať, že ide o časť populácie, ktorá potrebuje pomoc pri prispôbovaní sa bežným nárokom života, nakoľko hendikep je spojený s obmedzenou pracovnou schopnosťou, zvýšenými nárokmi na zdravotnícku a sociálnu starostlivosť s podstatne zníženou kvalitou života.

V obci Šarovce registrujeme 1 potencionalneho užívateľa služieb pre túto skupinu.

Občania sociálne vylúčení

Sociálne vylúčenie môžeme definovať ako proces, ktorým sú jednotlivci i celé skupiny osôb zbavované prístupu k zdrojom nevyhnutným pre zapojenie sa do sociálnych, ekonomických a politických aktivít spoločnosti ako celku. Proces sociálneho vylúčenia je primárne dôsledkom chudoby

a nízkych príjmov, prispievajú k nemu však aj ďalšie faktory ako je diskriminácia, nízke vzdelanie či zlé životné podmienky. Sociálne vylúčení sú odrezaní od inštitúcií a služieb, sociálnych sietí a vzdelávacích príležitostí. Prejavom sociálneho vylúčenia je teda napríklad dlhodobá nezamestnanosť, závislosť na sociálnych dávkach, život v priestorovo vylúčených častiach obcí (getách), nízka kvalifikácia, zlý zdravotný stav, rozpad rodín či strata sebaúcty. Ako adaptácia na podmienky sociálneho vylúčenia sa často vytvárajú špecifické hodnoty a normy, medzi ktoré patrí napríklad dôraz na prítomnosť, neschopnosť plánovať do budúcnosti, pocity beznádeje a bezmocnosti či presvedčenia, že človek nemôže ovplyvniť vlastnú sociálnu situáciu. Cieľová skupina Občania sociálne vylúčení zahŕňa: nezamestnaní /dlhodo nezamestnaní/, osoby - poberatelia sociálnych dávok /dávok v hmotnej núdzi/, nízkopríjmové osoby a rodiny, osoby bez vzdelania alebo len s dosiahnutým základným vzdelaním, osamelo žijúci, slobodní muži neschopní sa o seba postarať, jedno-hodnotovo orientované osoby, osoby so závislosťou/chronickou závislosťou (gamblerstvo, alkoholizmus, drogová závislosť), obyvatelia rómskej komunity.

V obci Šarovce registrujeme 237 osôb spadajúcich do tejto skupiny, možných užívateľov sociálnych služieb určených pre túto cieľovú skupinu, ktorí sú dnes klientami terénnej sociálnej práce.

4.2 Globálny cieľ, opatrenia, aktivity

Určenie globálneho cieľa, opatrení a aktivít vychádza z údajov uvedených v analytickej časti dokumentu a z Programu rozvoja obce Šarovce 2016 – 2025 (PRO), ktorý je základným strategickým a plánovacím dokumentom usmerňujúcim rozvoj obce. Pre potreby a ciele komunitného plánu bude možné z PRO využiť dve prioritné oblasti – hospodárstvo a sociálnu oblasť. Z nich boli vybraté konkrétne opatrenia a aktivity, ktoré majú alebo budú mať priamy vplyv na pomoc cieľovým skupinám.

Globálny cieľ	Prioritná oblasť- Hospodárstvo 1. Konkurencieschopné hospodárstvo a jeho trvalo udržateľný rozvoj
Špecifické ciele	1.1 Rozvoj tradičnej výroby
Opatrenia	1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel

Prioritná oblasť - Hospodárstvo	
Špecifický cieľ 1.1 Rozvoj tradičnej výroby	
Opatrenie	Aktivita
1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel	1.1.1.1 Zriadenie keramickej dielne

Globálny cieľ	Prioritná oblasť- Sociálna Vybudovaná verejná infraštruktúra, s bohatou ponukou služieb pre miestne obyvateľstvo	
Špecifické ciele	2.2 Sociálne služby	2.3 Rozvoj kultúry a športu
Opatrenia	2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	2.3.1 Podpora kultúry

Prioritná oblasť – Sociálna	
Špecifický cieľ 2.2 Sociálne služby	
Opatrenie	Aktivita
2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	2.2.1.1 Rozvoz obedov pre dôchodcov
	2.2.1.2 Opatrovateľská služba v domácnosti
	2.2.1.3 Nízkoprahové denné centrum
	2.2.1.4 Terénna sociálna práca
	2.2.1.5 Občianska hliadka
Špecifický cieľ 2.3 Rozvoj kultúry a športu	
Opatrenie	Aktivita
2.3.1 Podpora kultúry	2.3.1.1 Podpora tradičných podujatí
	2.3.1.2 Podpora tradičnej ľudovej kultúry

5. Realizačná časť

5.1 Realizácia opatrení Komunitného plánu a systém monitorovania a vyhodnotenia

Vzhľadom k tomu, že jednotlivé opatrenia a aktivity vychádzajú z aktuálneho platného PRO, pri realizácii, monitorovaní a hodnotení je potrebné postupovať rovnako, ako v samotnom PRO.

Jednotlivé postupy sú konkrétne popísané v Realizačnej časti PRO, kapitola

7. Popis úloh pri realizácii PRO

realizácia vyžaduje systematickú prácu skupín odborníkov a samosprávy pri realizácii PRO:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Šarovce. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Šarovce budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Šarovce a kontrolór obce.
- Koordinačným orgánom zabezpečujúcim kooperáciu a komunikáciu pri realizácii PRO je starosta obce.
- Akčný plán je vytvorený na celé obdobie 2016 – 2025, s potrebou pravidelného prehodnocovania.

8. Systém monitorovania a hodnotenia PRO

Pre úspešné napĺňanie cieľov PRO je potrebné pravidelné monitorovanie a hodnotenie realizácie akčného plánu a jeho nadväznosť na prioritné osi.

- Starosta obce predkladá obecnému zastupiteľstvu raz ročne monitorovaciu správu, ktorej obsahom je kvantifikácia implementácie príslušného akčného plánu
- Kontrolór obce a príslušné komisie Obecného zastupiteľstva raz ročne predkladajú Obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu, ktorej obsahom je hodnotenie efektívnosti implementácie akčného plánu, rozsah využitia finančných prostriedkov, skúma efektívnosť a účinnosť programovania, identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspešnosti alebo neúspešnosti implementácie program.

Tento postup pri realizácii, monitorovaní a hodnotení je záväzný aj pre aktivity Komunitného plánu obce Šarovce.

5.2 Personálne zabezpečenie realizácie

Názov služby	Funkčné zaradenie	Počet osôb
V súčasnosti existujúce		
Štatutárny orgán	Starostka obce	1
Monitorovací orgán	Obecné zastupiteľstvo, kontrolór obce	8
Opatrovateľská služba v domácnosti	Opatrovateľky, sociálny pracovník	0
Rozvoz obedov	Pracovník obce	1
Nízkoprahové denné centrum	Sociálny pracovník	2
Terénna sociálna práca	Terénny sociálny pracovník a Terénny pracovník	1 + 1

5.3 Financovanie

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje
				mesiac/rok - mesiac/rok			a=b+e+f+g+h	b=c+d	
I. Prioritná oblasť hospodárstvo					50 000	50 000	5 000	45 000	
Opatrenie 1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel	Aktivita 1.1.1.1 Zriadenie keramickej dielne		Dielňa	2016 - 2018	50 000	50 000	5 000	45 000	
II. Prioritná os sociálna					1 022 172,4 €	1 022 172,4 €	76 000 €	946 172,4 €	€
Opatrenie 2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	Aktivita 2.2.1.1 Rozvoz obedov pre dôchodcov		Počet	2016 - 2025	0	0	0		
	Aktivita 2.2.1.2 Opatrovateľská služba v domácnosti		Počet opatrovateliek	2016 - 2025	84 000	84 000	4 000	80 000	
	Aktivita 2.2.1.3 Nízkoprahové denné centrum		Počet klientov	2016 - 2025	160 000	160 000	16 000	144 000	
	Aktivita 2.2.1.4 Terénna sociálna práca		237	2016 - 2019	68 172,40	68 172,40	0	68 172,40	
	Aktivita 2.2.1.5 Občianska hliadka		Počet dobrovoľníkov	2016 - 2025	360 000	360 000	36 000	324 000	

Komunitný plán obce Šarovce
 Programovacie obdobie 2016 – 2025

Opatrenie 2.3.1 Podpora kultúry	Aktivita2.3.1.1 Podpora tradičných podujatí		počet podporených podujatí	2016 – 2025	200 000 €	200 000 €	10 000 €	190 000 €	
	Aktivita2.3.1.2 Podpora tradičnej ľudovej kultúry a ochotníckeho divadla		počet podujatí	2016 – 2025	150 000 €	150 000 €	10 000 €	140 000 €	
Celkom eur					1 072 172,4 €	1 072 172,4 €	81 000 €	991 172,4 €	

Záver

Komunitný plán obce Šarovce je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje rozvoj sociálnych služieb obce, prioritné oblasti, spôsob realizácie, personálne a finančné zabezpečenie. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja sociálnych služieb obce a vychádza z platného PRO.

Komunitný plán je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

1. Komunitný plán obce Šarovce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva:

Uznesenie č. 14/6/2016, zo dňa 12.12.2016.

PaedDr. Katarina Tabačková
starostka obce